

Neuronske mreže

Transformer model

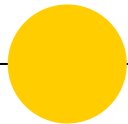

Agenda

- *Attention Mechanism*
- Transformer model
- *BERT*
- Transformer *fine-tuning*
- Dodatno čitanje

Attention Mechanism

Attention Mechanism

- *Transfer learning* u *NLP*-u:
  - Da li je moguće napraviti univerzalan *Language model* koji bi se mogao koristiti u raznim *NLP* (*Natural Language Processing*) zadacima (kao što koristimo pretrenirane *VGGNet*, *ResNet*, ...)?
  - Više pokušaja istraživanja u ovom smeru.

Attention Mechanism

- *RNN* - Primer klasifikacije sekvence (podsetnik):

What time is it?

Tokenizacija rečenice na reči

Attention Mechanism

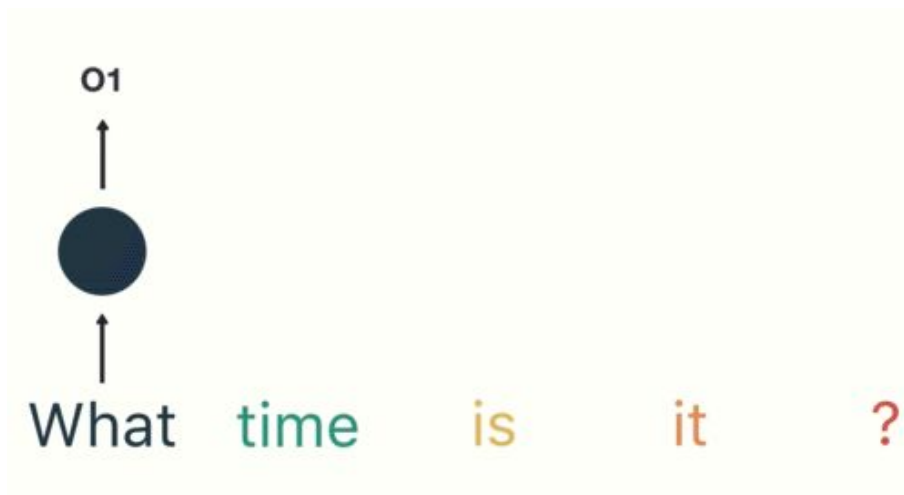
- *RNN* - Primer klasifikacije sekvence (podsetnik):

What time is it ?

Dovođenje prve reči na *RNN*. *RNN* kodira ulaz i vraća rezultat.

● Attention Mechanism

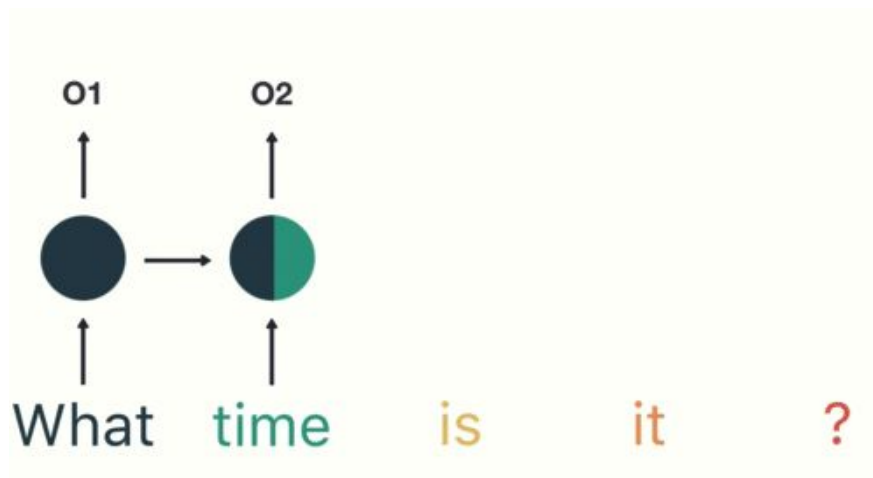
- *RNN* - Primer klasifikacije sekvence (podsetnik):

Dovođenje druge reči na *RNN*. Pored druge reči, dovodi se i skriveno stanje iz prethodnog koraka.
RNN ima transformaciju i "What" i "time".

● **Attention Mechanism**

- Primer klasifikacije sekvence:

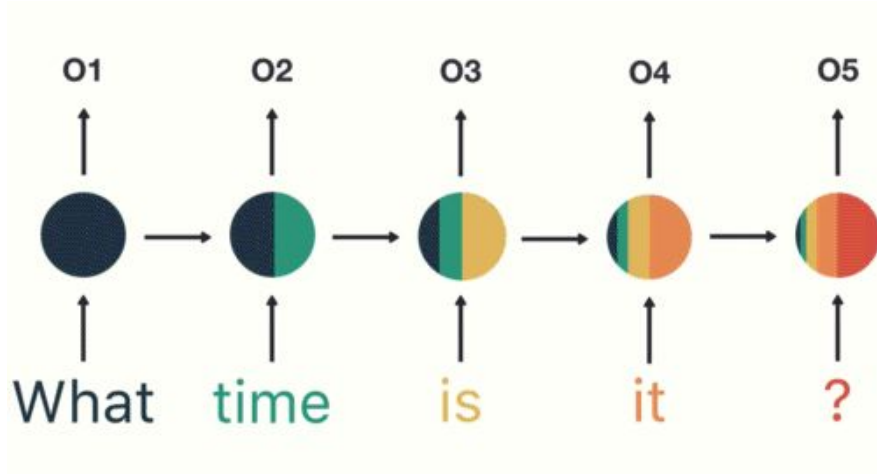

Proces se ponavlja do kraja sekvence. Rezultat je kodiranje cele ulazne sekvence reči.

● Attention Mechanism

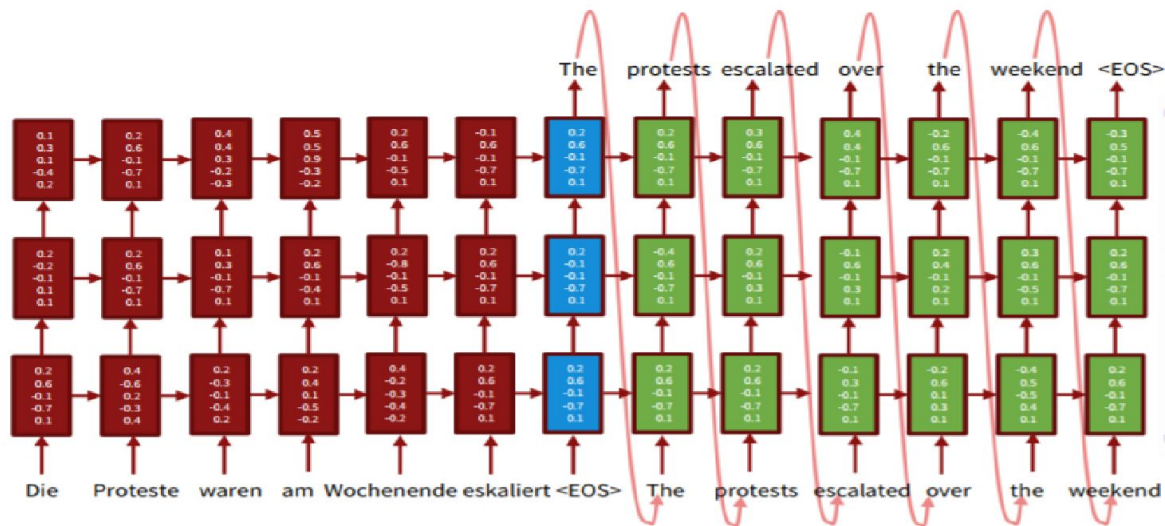
- RNN - Primer klasifikacije sekvence (podsetnik):

Pošto vektor **O5** sadrži kodirane informacije o celoj sekvenci, njega možemo poslati na neki klasifikator (recimo običan MLP) da bi izvršili klasifikaciju sekvence.

Attention Mechanism

- Sequence To Sequence model:

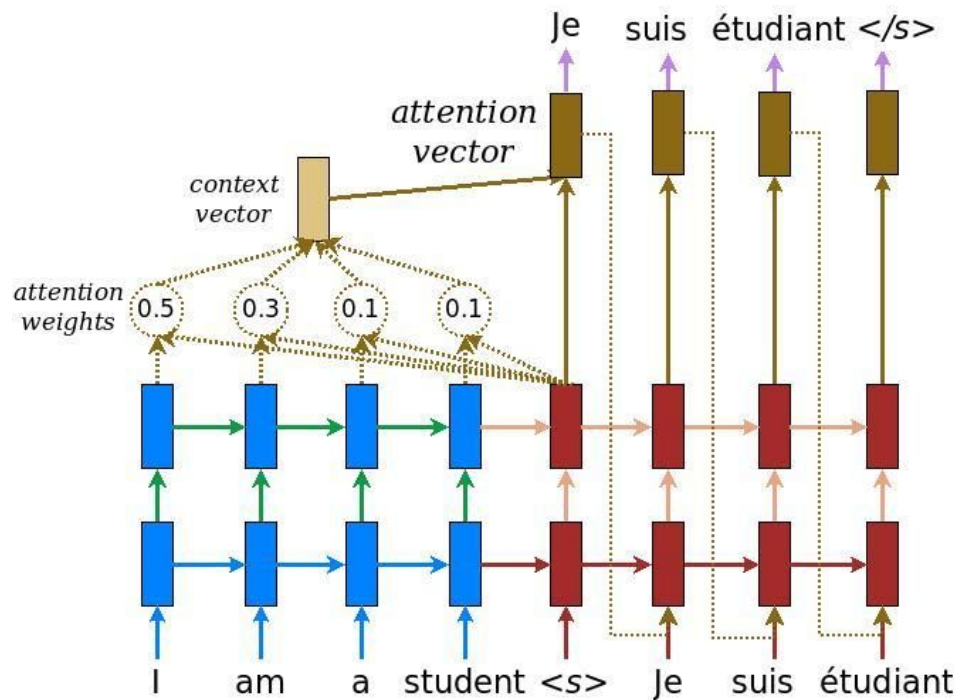
Izlaz enkodera se koristi kao ulaz u dekodek.

Da li je iz tog vektora lako izvući informaciju koja reč iz jezika A najviše utiče na reč iz jezika B (kod primera NMT)?

Ne. Dekoder nema jasnu sliku koja reč utiče na koju reč i generisaće kako je obučen.

Attention Mechanism

- *Attention Mechanism:*
  - Jednostavan mehanizam koji se ubacuje u prostor između enkodera i dekodera
  - Ovo dekodernu omogućava da uhvati više “globalnih” informacija, a ne samo poslednje skriveno stanje iz enkodera.

Attention Mechanism

- Kombinacija *RNN + Attention Mechanism* daje dobre rezultate:
  - Obično dosta bolje u poređenju sa običnom RNN u enkoder-dekoder arhitekturi
- Međutim, računanje *attention*-a je skupo zbog velikog broja težina koje se takođe podešavaju u procesu obučavanja *RNN* (koji je po sebi skup)

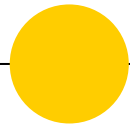

Attention Mechanism

- Da li nam je uopšte potrebna *RNN* komponenta, ili se može računati i samo *attention* na osnovu *embedding* vektora reči?

Transformer model

Transformer model

- Prvi put predstavljen u junu 2017. od strane Google *Machine Translation* tima
- Namenjen za *language understanding* i bazira se na upotrebi *attention* mehanizma, bez *RNN*

Transformer model

When you want a state
of the art NLP Model

What do you want for Christmas?

Attention

Delivered

Transformer model

- Postigao najviši skor u mašinskom prevođenju (bolji i od *RNN* i *CNN* pristupa)
- Umesto da čita tekst sa leva na desno (i/ili obrnuto), kao što rade *RNN* kojima je nekada potrebno dosta reči da bi donele odluku, transformer to radi u mnogo manjem broju koraka

Transformer model

- Npr.: *I arrived at the bank after crossing the river.*
  - RNN bi bilo potrebno da pročita sve reči između reči *bank* i kraja rečenice, da bi shvatila da je u pitanju obala reke, a ne banka
  - Da bi izračunao reprezentaciju reči *bank*, transformer poredi sve reči sa rečju *bank* i računa *attention score*
    - Ovime se dobija uticaj svake reči iz konteksta na reč *bank* (*river* će imati visok *attention*)
    - Ovi *attention scores* se nakon toga koriste kao težine za *weighted average*, koji se prosleđuje FC mreži, koja nakon toga daje reprezentaciju reči *bank*.

Transformer model

- Kao i *RNN/LSTM*, transformer je arhitektura koja pretvara jednu sekvencu u drugu sekvencu uz pomoć dva dela (enkodera i dekodera), ali se razlikuje po tome što nema rekurentnih veza unutar sebe
- Da bi modelovao sekvencu reči (gde je redosled reči bitan), transformer koristi tzv. **pozicioni enkoding** (eng. *positional encoding*).

Transformer model

- Transformer modeli koriste tzv. *self-attention*, gde se reprezentacija reči uči na osnovu vrednosti *attention*-a u odnosu na druge reči u tom kontekstu
  - Na taj način se hvataju:
    - Zavisnosti od konteksta
    - Sličnost pojedinačnih reči
    - Međusobni uticaji
    - I slično.

Encoder

Decoder

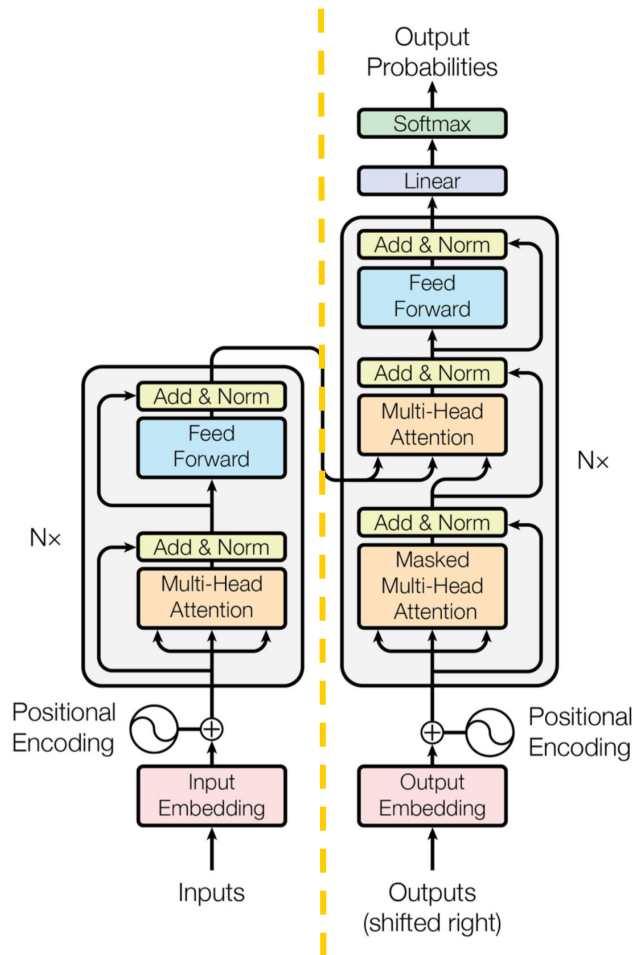
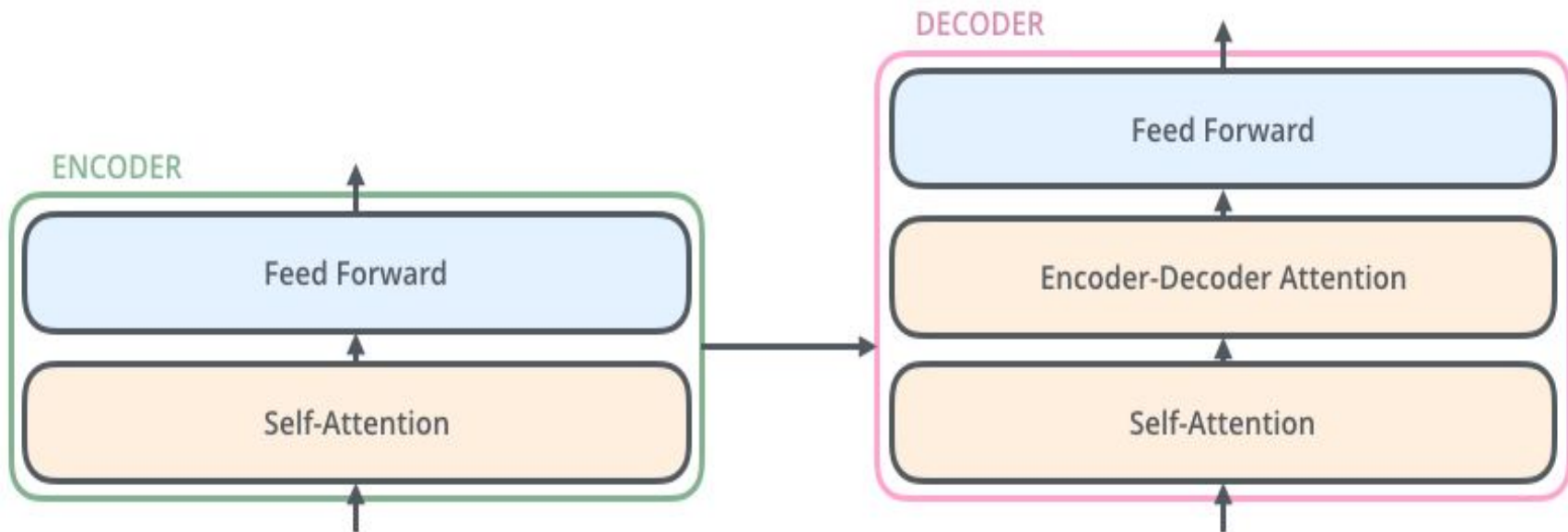

Figure 1: The Transformer - model architecture.

Transformer model

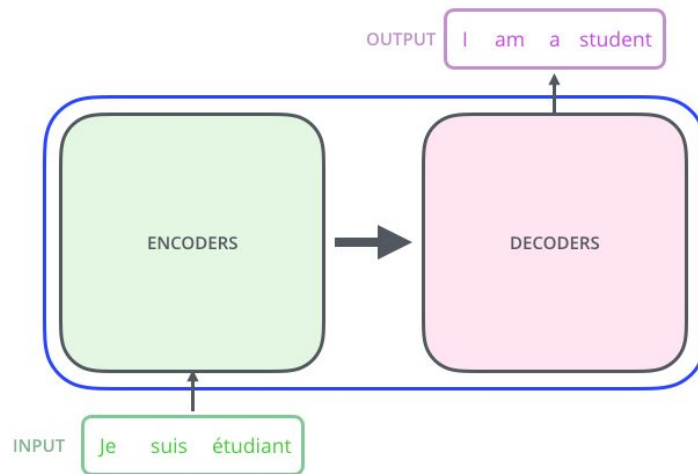
- Primer mašinskog prevođenja:
  - Sa najvišeg nivoa apstrakcije, model bi izgledao ovako:

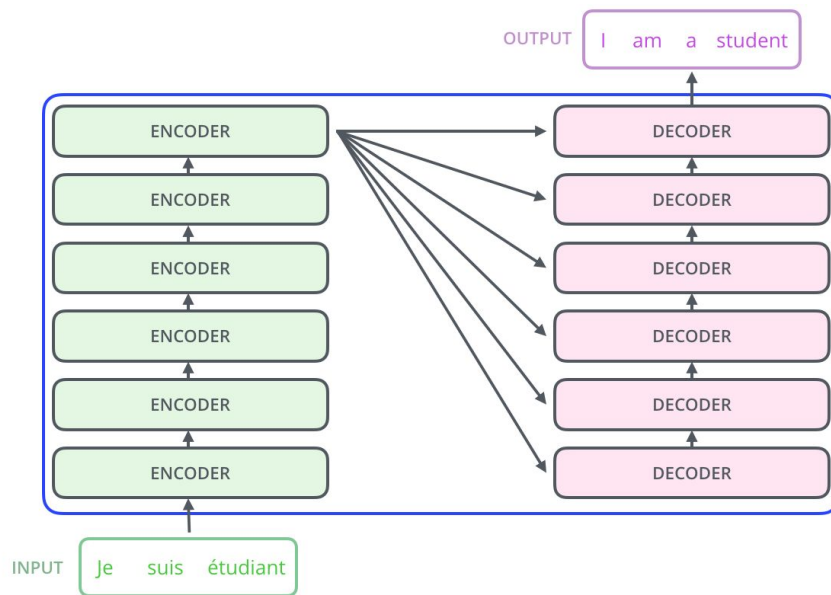
Transformer model

- Primer mašinskog prevođenja:
  - Ulaskom dublje, vidimo da je to enkoder-dekoder arhitektura koja nam je već poznata

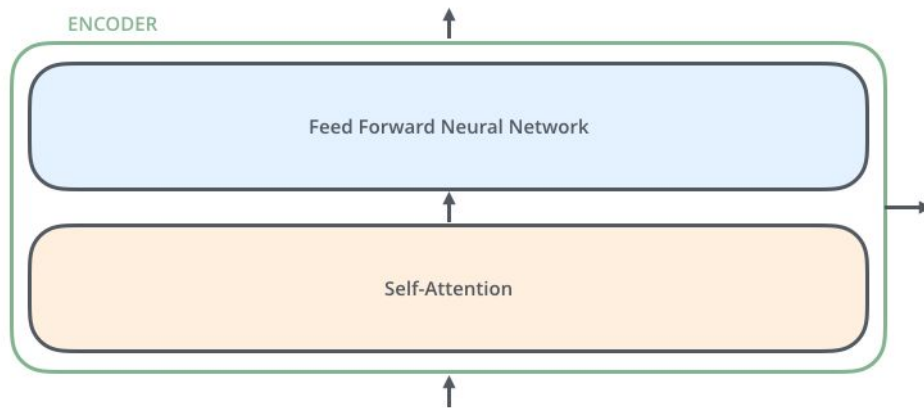
Transformer model

- Primer mašinskog prevođenja:
  - Ulaskom dublje, vidimo da je to enkoder-dekoder arhitektura koja nam je već poznata

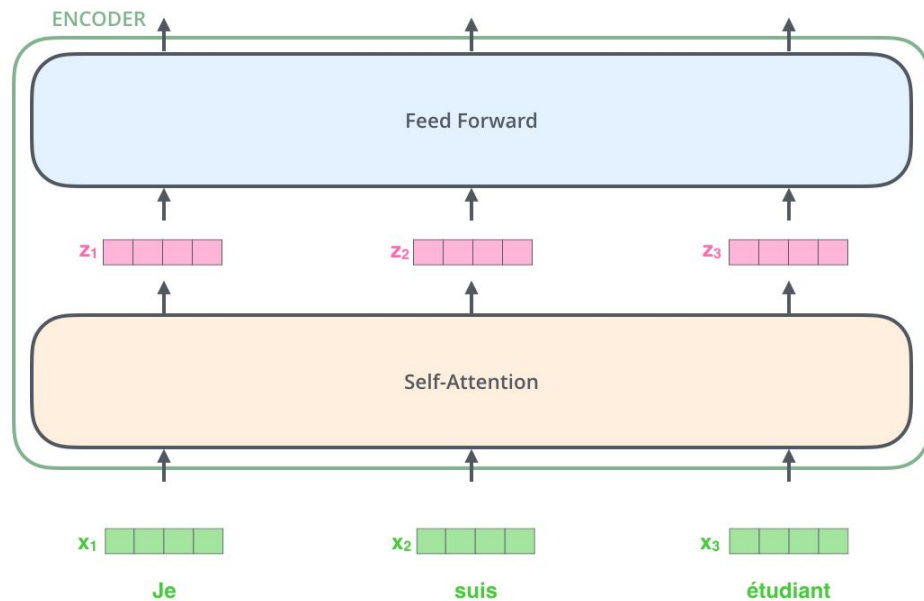
Transformer model

- Primer mašinskog prevođenja:
  - Od čega se sastoji enkoder?

Transformer model

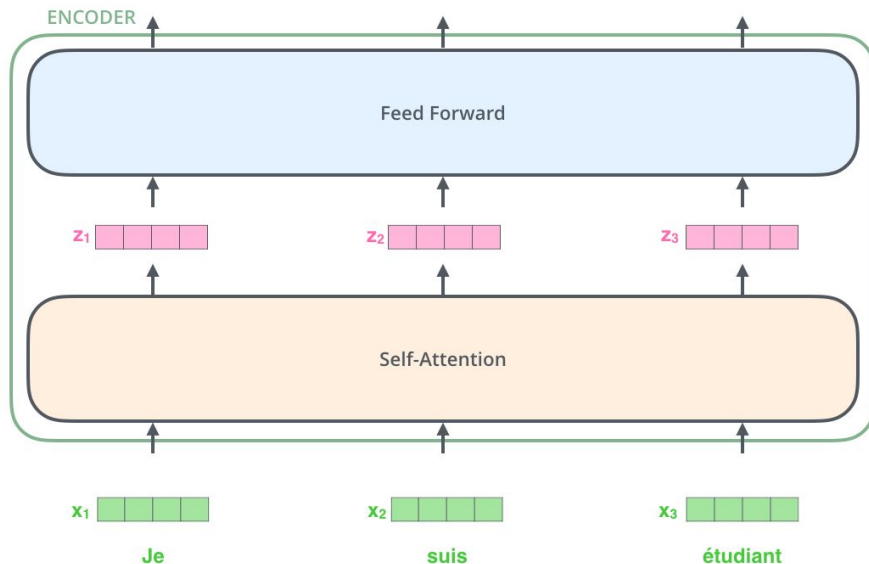
- Primer mašinskog prevođenja:
  - Od čega se sastoji enkoder?

Transformer model

Feed forward sloj se trenira da bi se napravio *bias* ka konkretnom modelu i da problem ne bude generičko računanje *self-attention* vektora za svaku reč.

Enkoder u prvom sloju mreže prima vektore reči (*word embedding*), a svi ostali primaju izlaz iz prethodnog enkodera u steku. Enkoderi ne dele težine.

Enkoder se trenira za predefinisanu dužinu ulaznih rečenica (fiksni broj reči).

Svaka reč ima svoju putanju kroz enkoder.

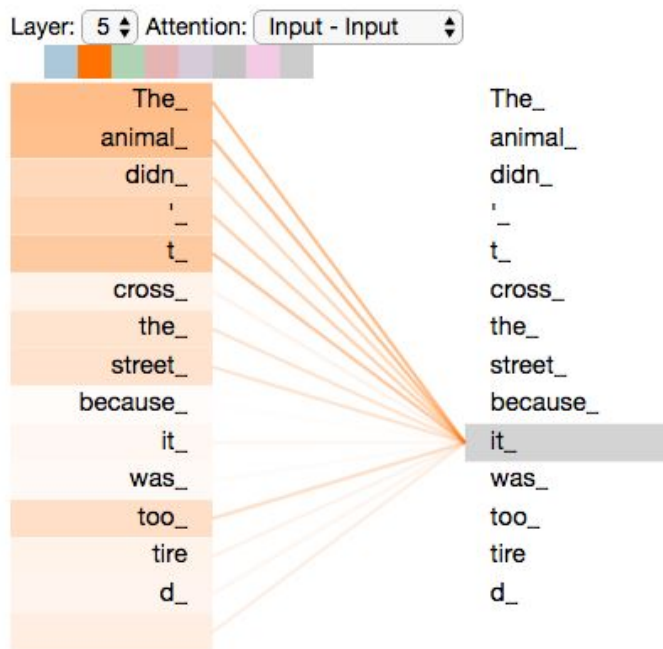
Transformer model

- *Self-attention* predstavlja težinsku kombinaciju (eng. *Weighted combination*) svih *word embedding*-a u datom kontekstu, uključujući i reči koje se pojavljuju pre i reči koje se pojavljuju posle u rečenici, a kao težine se uzimaju *attention* koeficijenti.

Transformer model

Intuitivno, omogućava modelu da predstavi datu reč tako što će gledati kako je sam kontekst formira i kako druge reči utiču na nju.

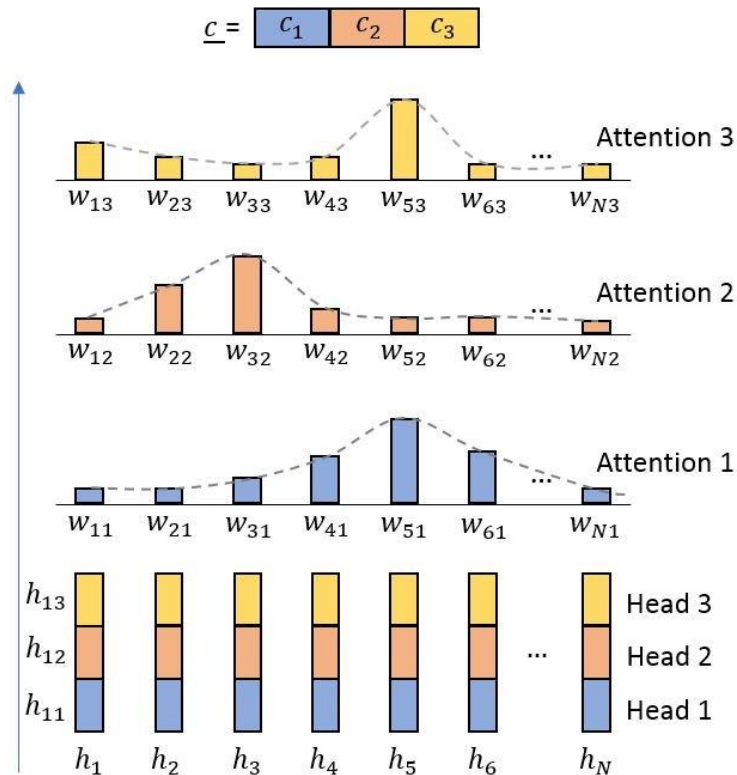
Kada se napravi više slojeva ovakvih *softmax attention* vektora (koji se množe sa *word embedding*-om) dobija se jako moćna hijerarhijska reprezentacija međusobnih veza i uticaja unutar teksta, pa model ima vrlo moćan način razumevanja istog.

Transformer model

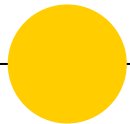
Inicijalni rad o transformer modelima uvodi i pojam **multi-headed attention** mehanizma:

- Ideja jeste da se računanje *attention*-a dešava više puta, tako da model može da nauči različite semantički interesantne informacije o tekstu kroz različite kanale/glave (eng. *heads*) kao što su recimo *short-term* ili *long-term* zavisnosti u tekstu.
- Ovo računanje će se obavljati u paraleli za svaku glavu odvojeno, a nakon toga se ovi vektori konkatenuiraju u jednu reprezentaciju. Tako se dobija rezultat kao da je u pitanju jedna glava, ali je ovaj put reprezentacija mnogo bogatija.
- Uvođenje *multi-headed attention* mehanizma značajno povećava matricu težina, pa će model imati i mnogo više parametara.

BERT

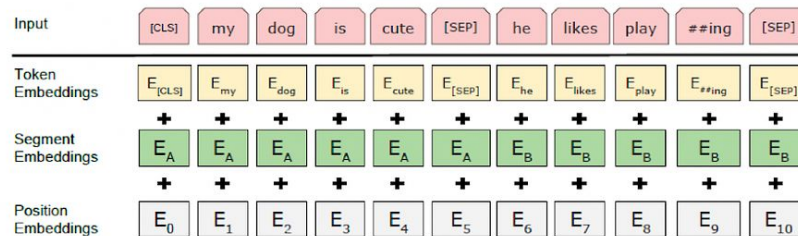

BERT

- Objavljen 11.10.2018. od strane *Google AI Language* tima

BERT (1969)

BERT (2019)

BERT

- *Bidirectional Encoder Representation from Transformers*
- *State-of-the-art (SOTA) language model for NLP*
- Izazvao lavinu u primeni MU na *NLP*, pošto je postigao SOTA performanse u velikom broju *NLP* problema, uključujući i *Question Answering* gde radi bolje od čoveka.

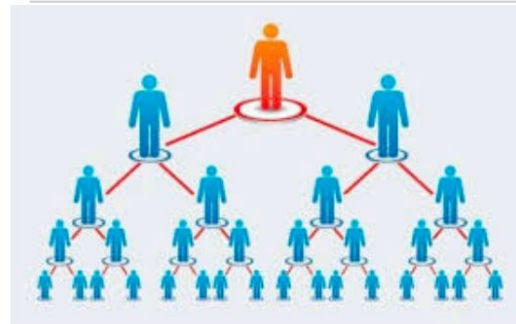
BERT

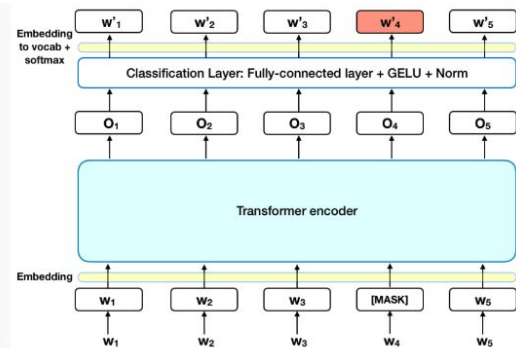
- Predložen za *language model* nad kojim se može raditi *fine-tuning* za razne primene u domenu *NLP*
- Inicijalni *BERT* modeli su trenirani korišćenjem dve tehnike (trenirani su za dva zadatka istovremeno):
  - Maskiranje reči
  - Predikcija da li jedna rečenica sledi iza druge

BERT

- Maskiranje reči:
  - *MLM*

Multi Level Marketing

Masked Language Model

BERT

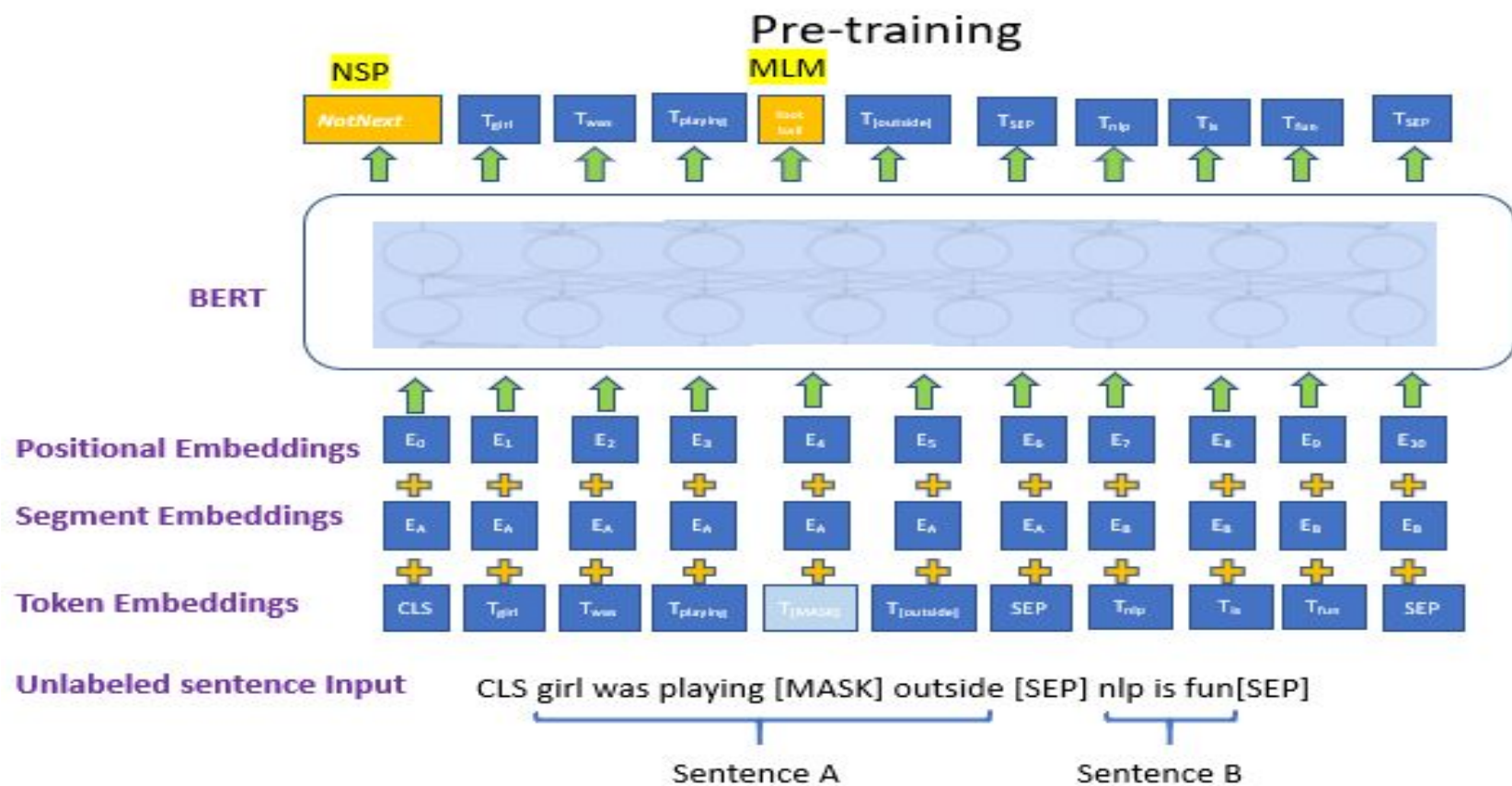
- Maskiranje reči:
  - **MLM** - *Masked Language Modeling*
  - Ideja je da model pogodi koja se reč nalazi pod maskom
  - Za ovo je potrebno duboko razumevanje konteksta i model koji ovo može je jako moćan u razumevanju jezika

BERT

- Predikcija da li jedna rečenica sledi iza druge:
  - **NSP** - *Next Sentence Prediction*
  - Model treba da predvidi da li rečenica B sledi iza rečenice A, ili su njih dve potpuno nezavisne (iz različitih konteksta)

BERT

- Treniranje tehnikom maskiranja:
  - Maskira se oko 15% nasumično izabranih tokena sa ulaza:
    - U 80% od ovih 15% primeraka se reč menja tokenom *[MASK]*
    - U 10% od ovih 15% primeraka se reč menja drugim nasumičnim tokenom
      - Ovo će naterati model da generiše kontekstualni *embedding* za sve tokene u sekvenci, a ne samo za *[MASK]*
  - U ostalih 10% slučajeva se reč ni ne menja
    - Ideja iza ovoga je da se model *bias*-uje ka samoj reči koju pogađa. Sama reč se koristi za pogađanje same sebe na izlazu, čime se stvara *bias* ka tačno toj reči i poboljšavaju se performanse modela.

BERT

- Treniranje tehnikom maskiranja:
  - Prednost ove procedure je u tome što enkoder ne zna koje reči će od njega biti tražene za predikciju ili koje su reči zamenjene nasumičnim tokenima, pa je nateran da čuva distribuirane kontekstualne *embedding*-e svih ulaznih tokena
  - Takođe, pošto se zamena nasumičnih tokena događa samo u 1.5% svih tokena (10% od 15%), ovo ne narušava moć modela da razume jezik.

BERT

- *Embedding* ulaznih reči:
  - *BERT* enkodira ulaznu sekvencu kroz tri tipa *embedding*-a koje kombinuje:
    - *Word embedding*
      - Za svaku reč se dobija njen indeks u rečniku
    - *Sentence embedding*
      - Za svaku reč se dodaje indeks rečenice kojoj ona pripada
    - *Positional embedding*
      - Za svaku reč se dodaje njena relativna pozicija u odnosu na početak rečenice.

BERT

- *Word embedding:*
  - Rečnik je ograničen na 30k reči
    - Korišćen je *WordPiece* model najčešćih reči i prefiksa/sufiksa/slova
  - Zbog toga se nepostojeće reči suzbijaju na n-grame ili na pojedinačna slova ako n-grami ne postoje
    - Ove reči u sekvenci tokena imaju prefiks “##”

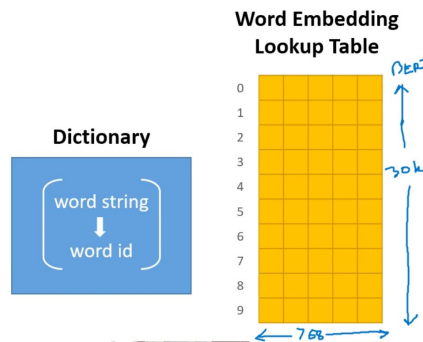
BERT

- Word embedding:

Word Embeddings

“Word Embedding” = Feature Vector representation of a word

eg. 300
<0.4125, -1.6098, 0.6047, ..., -1.4257, -1.2321>

- Ukoliko reč “embeddings” ne postoji u rečniku, *BERT* tokenizer će je predstaviti kao [‘em’, ‘##bed’, ‘##ding’, ‘##s’]

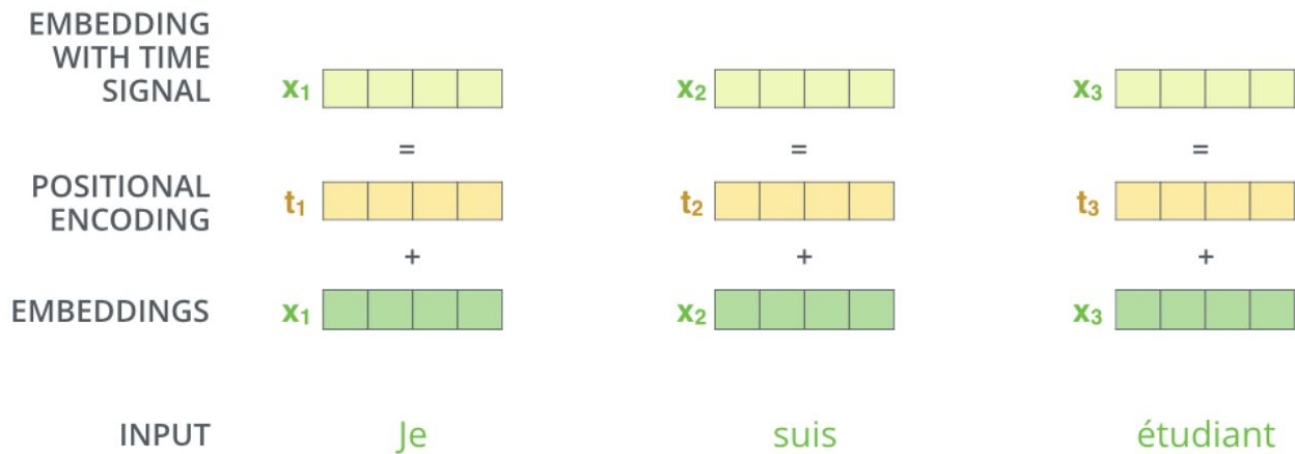
BERT

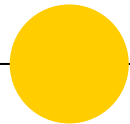
- *Positional embedding:*
  - Omogućava unošenje informacija o redosledu reči unutar sekvence
  - *RNN* je ovo radio automatski, ali se proces nije mogao paralelizovati, dok u ovom slučaju može i to je jedna od najvećih prednosti transformer modela u odnosu na *RNN*

BERT

- *Positional embedding:*

Transformer *fine-tuning*

Transformer *fine-tuning*

- Transformer modeli predstavljaju prve prave jezičke modele (eng. *Language models*) koji su pandan pretreniranim *CNN* (*VGG*, *ResNet*, ...) u oblasti računarske vizije

@mat_MTO

ME, A RECENT GRAD
WITH NO NLP
EXPERIENCE

BERT

LEARNING FUNDAMENTAL
TECHNIQUES THAT
DONT REQUIRE EXPENSIVE
HARDWARE

Transformer *fine-tuning*

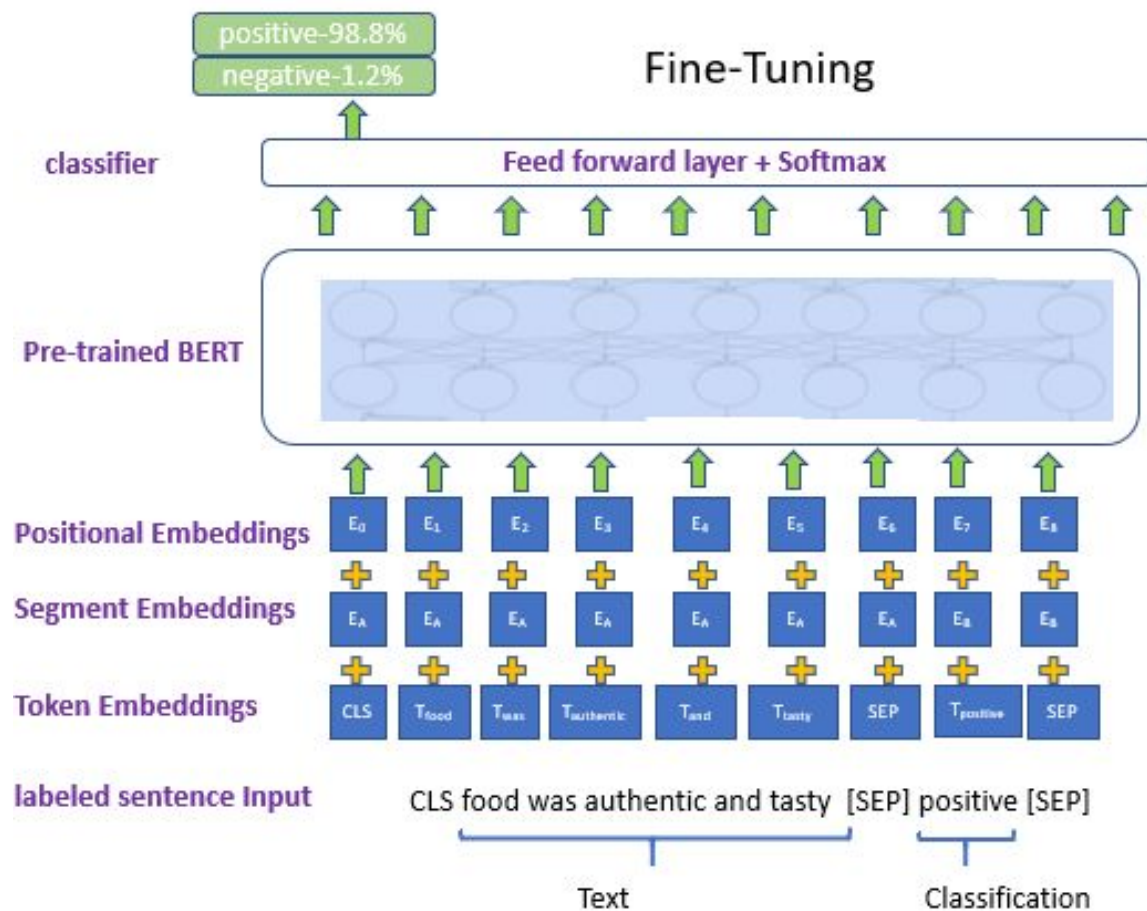

- Pošto transformer modeli imaju milione/milijarde parametara, njihovo treniranje bi oduzimalo jako puno resursa (što zbog broja parametara, što zbog masivnosti skupova podataka za treniranje)
- Zbog toga se koristi *fine-tuning*, gde se uzme pretrenirani model, a onda se dotrenira samo deko

Transformer *fine-tuning*

- Resursi:
  - HuggingFace
    - Zvanična dokumentacija
    - GitHub repozitorijum
    - Treniranje i *fine-tuning*
    - Modeli
  - DeepPavlov
    - Wrapper biblioteka za transformer i druge modele
    - Podrška za BERT
    - Demo

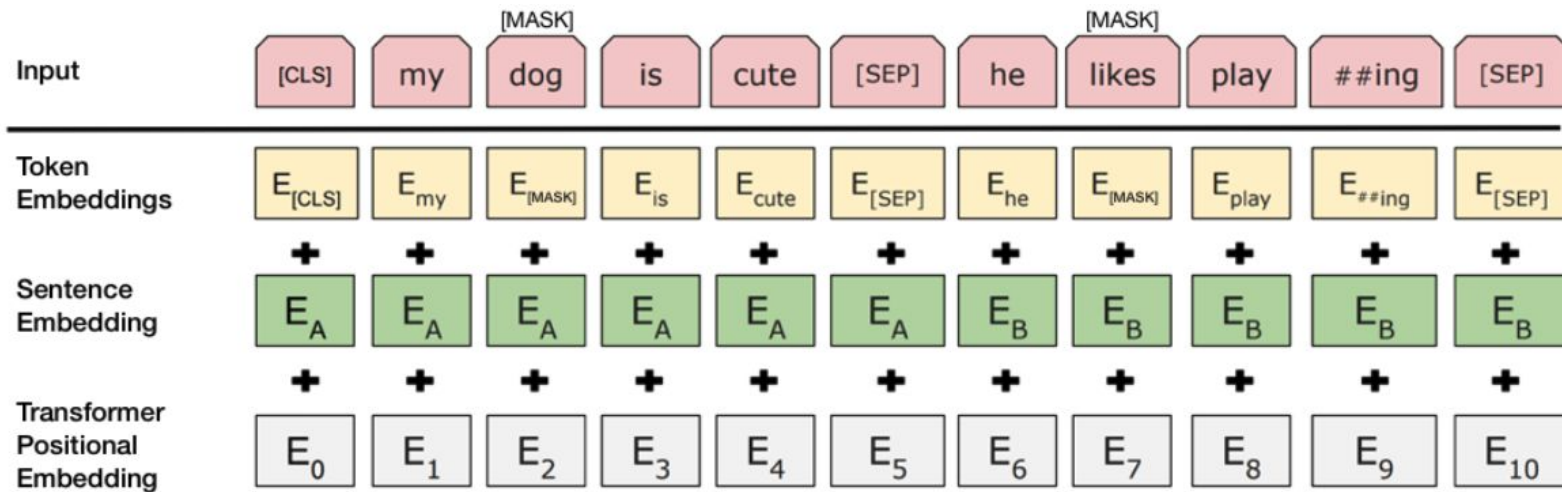
Transformer *fine-tuning*

- *BERT fine-tuning*:
  - A šta da radimo sa prvim tokenom iz sekvence *[CLS]* na ulazu?
    - Šta predstavlja njegov *embedding* na izlazu transformera?

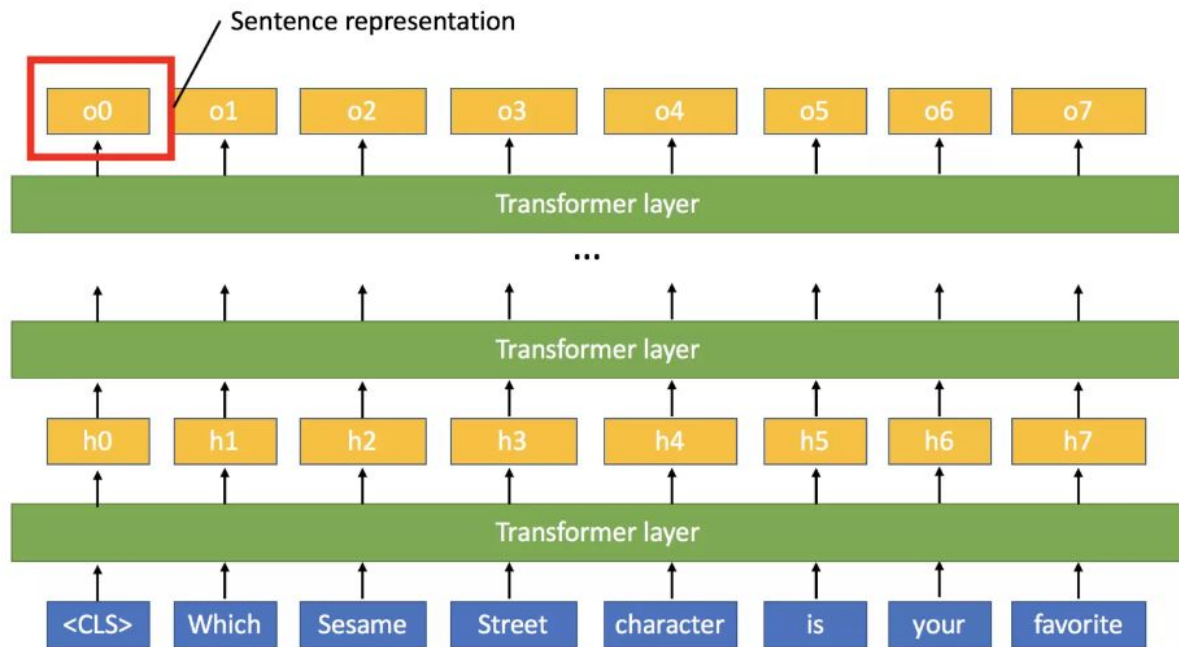

Transformer *fine-tuning*

Transformer *fine-tuning*

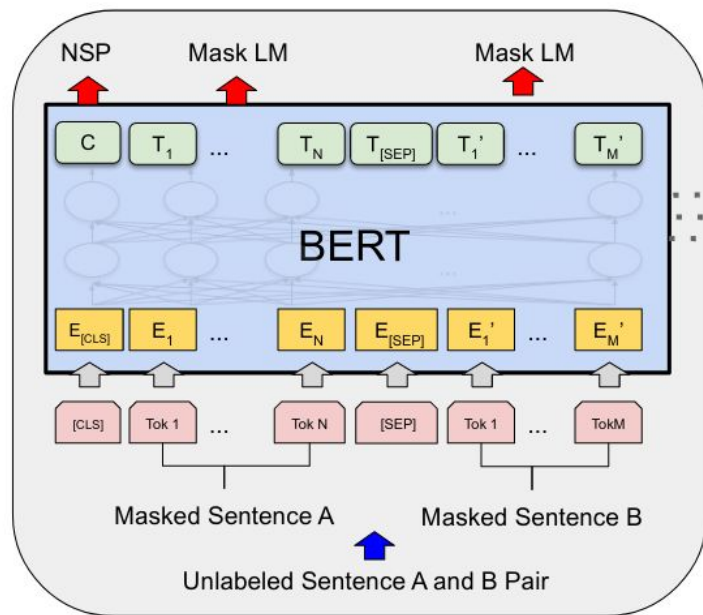

Često se u *fine-tuning* procedurama za klasifikaciju teksta koristi samo ovaj prvi *embedding* vektor.

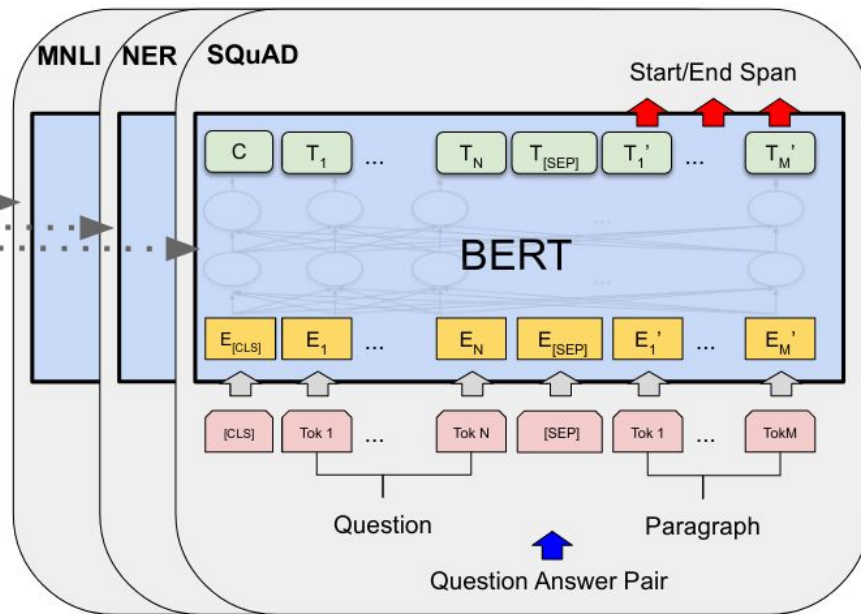
U tom slučaju se on klasifikuje, a ne ceo izlaz.

Ovaj vektor sadrži *attention* kombinacije cele sekvence i jako je bogat semantikom.

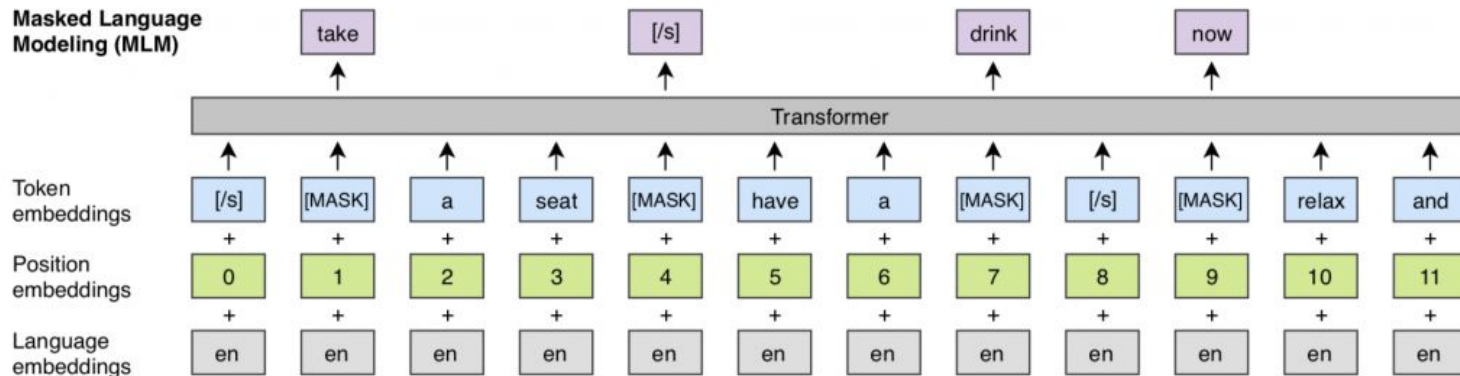

Pre-training

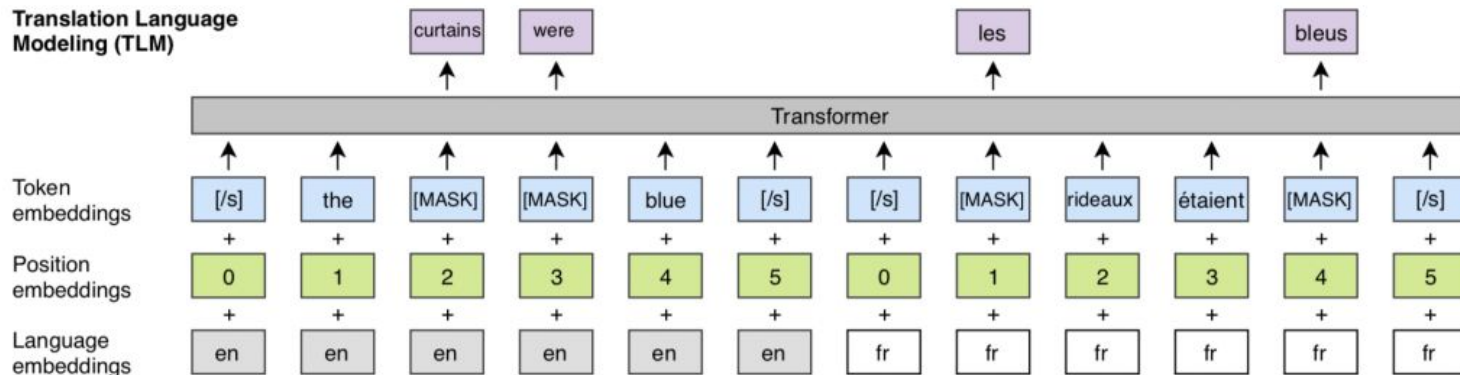

Fine-Tuning

Masked Language Modeling (MLM)

Translation Language Modeling (TLM)

Transformer *fine-tuning*

- *BERT vs ELMo*:

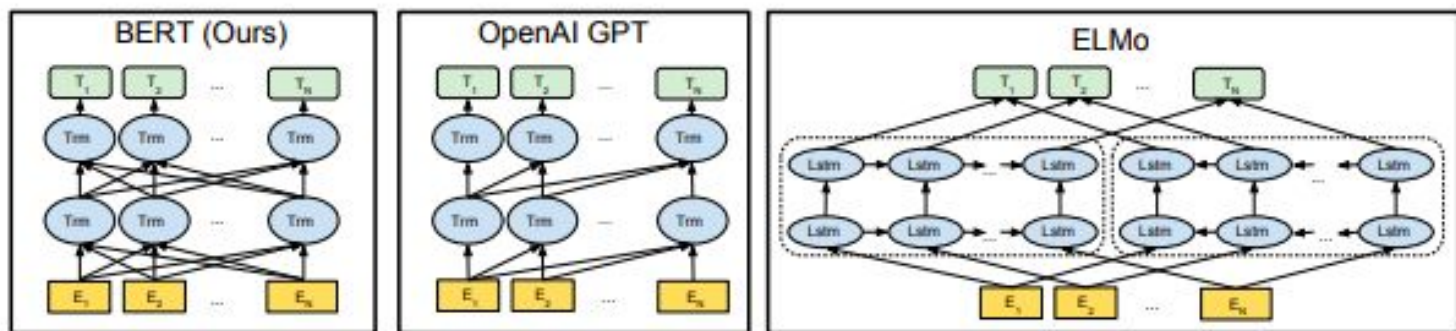

Figure 1: Differences in pre-training model architectures. BERT uses a bidirectional Transformer. OpenAI GPT uses a left-to-right Transformer. ELMo uses the concatenation of independently trained left-to-right and right-to-left LSTM to generate features for downstream tasks. Among three, only BERT representations are jointly conditioned on both left and right context in all layers.

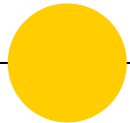

Transformer *fine-tuning*

- Primeri:
  - Primer klasifikacije teksta uz BERT
  - BERT fine-tuning

Dodatno čitanje

Dodatno čitanje

- *Attention Is All You Need*
- *A Gentle Introduction to Positional Encoding in Transformer Models*
- *The Illustrated Transformer*
- *BERT: Pre-training of Deep Bidirectional Transformers for Language Understanding*
- *BERT Explained: State of the art language model for NLP*

Hvala na pažnji!

Pitanja?